

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
 4-hasábos polt sor egyszer 20 fillér,
 minden következőnél 18 fillér.

Nyitási polt sor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Péntek, december 2.

Mai számunk főbb közleményei:

- Széli Kálmán tanácsal.
- Wickenburg István gróf atterja.
- A bankjavaslat.
- A győztesek.
- Fürstenberg herceg — párisi követ.
- Eber Antal kalandja Párisban.
- A nyomorúság száműzöttjei.

A készfizesítés törvénye a Házban.

Arad, december 1

A képviselőház mai ülésének végén Lukács László pénzügyminiszter letette a Ház asztalára az osztrák-magyar bank szabadalmának meghosszabbításáról, valamint az ezzel kapcsolatos ügyek rendezéséről szóló törvényjavaslatot. Az egész magyar politikai világ feszült érdeklődéssel várta ezt a törvényjavaslatot, mert a további politikai helyzet alakulása nagy mértékben függ attól, hogy a közös jegybank szabadalmának meghosszabbításával kapcsolatban sikerül-e a magyar kormányának a kötelező aranyfizesítések megkezdését minden kétséget kizáró módon biztosítani.

A benyújtott törvényjavaslat első szakaszában határozottan hangoztatja, hogy az osztrák-magyar monarchia mindkét államát az önálló jegybank felállítása tekintetében kölcsönösen elismert jog illeti meg; e joggal azonban ezuttal egyik állam se óhajt élni

és a közös jegybank szabadalmát 1917. december 31-ig meghosszabbítja.

A jegybank jelenlegi, a paritásnak megfelelő szervezetét az új törvény alig módosítja. Új intézkedéseinek legfontosabbja pedig az, a mely a kötelező készfizesítések felvételére vonatkozik. Ezt a kérdést a kormány a következőképp oldja meg: A két kormányának meg van az a joga, hogy törvény útján, az osztrák-magyar bank megkérdése nélkül a kötelező készfizesítések felvételét bármikor elrendelheti.

Ez a joga a két kormányának eddig is megvolt, annak gyakorlati érvényesítése azonban abba a nehézségbe ütközött és ütköznék talán a jövőben is, hogy ahhoz az osztrák Reichsrath által is kikérendő felhatalmazás volna szükséges. Ez az intézkedés tehát a készfizesítések felvételét egész határozottsággal nem biztosítaná. Epen ezért a kormány új intézkedést vesz föl a ma benyújtott törvényjavaslatba, amelynek értelmében az Osztrák-Magyar Bank saját maga köteles a pénzügyi helyzetről tett tapasztalatairól a két kormányának jelentést tenni és e tapasztalatok alapján, a megítélése szerint alkalmas időpontban maga a bank hozza javaslatba a két kormányának, hogy a kötelező aranyfizesítés megkezdessék. A főtanácsnak egy ilyen határozata ellen a két kormánybiztos állami érdek címen fel nem szólhat, s az osztrák kormánybiztos

egy ilyen határozatot meg nem akadályozhat.

A jegybank főtanácsának egy ilyen határozatát úgy a magyar, mint az osztrák országgyűlésnek jóvá kell hagyni; nehogy azonban előállhasson az az eset, hogy az osztrák Reichsrath ezt a jóváhagyást kitolja, vagy az osztrák kormányának ez irányú előterjesztését megobstruálja, kimondja a ma benyújtott törvényjavaslat, hogy az országgyűlés négy heti időtartam alatt a jóváhagyásról nyilatkoznia tartozik; ha pedig ezt meg nem tenné, úgy a javaslat jóváhagyottnak tekintetik és a készfizesítés érvénybe lép. Nem fér hozzá kétség, hogy ez az intézkedés a magyar érdekek megóvására teljesen alkalmas és az osztrák roszakaratu ellenállást lehetetlenné teszi.

A javaslat többi intézkedései közül kiemelendő, hogy az Osztrák-Magyar Bank tartozik sürgősen tíz új fiókot fölállítani Magyarországon, ami vidéki városainknak nagy előnyére, hitelforgalmának föllendülésére fog szolgálni.

Az adómentes bankjegyek forgalma 400 millióról 600 millióra fog fölemeltetni, ami az emelkedett közgazdasági forgalom érdekeinek felel meg.

A ma benyújtott törvényjavaslat nagy diadalát jelenti a Khuen-Hédervary kormányának, a melylyel az osztrák kormányval szemben való erélyességét, Lukács László pénzügyi-

A kártya lovagjai.

— Történetek híres hamisjátékosokról. —

A fővárosban minap történt kártyabotrány, a bank-asztalnál való merész lopás, ismét aktuálissá teszi a kártya birhedt lovagjait. A legnevezetesebbekről szól ez a sorozat, melyet egy törvényszéki bíró elbeszélése nyomán írt meg egy magyar újságíró:

(Lui báró és társai.)

Hogy ki ez a jónévű bonfitársunk? A magyarn sipisták fejdelme. Megállapították, hogy veszedelmes nemzetközi hamiskártyás és nem is báró. Viszont patinás gentry, az apja még főispán volt s szép vagyont hagyott rá, de Horváth gyorsan eltékozolta és már tizenöt esztendeje blattverésből él.

Kreosányi budapesti detektívönök hosszú ideje feni már a fogát rája. Először a régi Helvétia-kávéházban volt kiús afférje, de bizonyítani nem tudtak ellene. Azután híre jött, hogy Mezei és Zsalud nevű barátaival gárdatiszteket fosztott ki. Az első csapás azonban csak tavaly nyáron érte a Lidón, ahol csunyan el is verték rajta a port.

Es a Horváth egész vagyonokat harcosolt össze különböző világfürdőkön s leginkább a

német tiszteteket favorizálta, aminek jellemző magyarázata van. A „Club der Harmlosen“ nagy botránya után Vilmos császár megtiltotta tisztjeinek, hogy külföldiekkel kártyázzanak. Lui báró — ez a nome de querreje — bölcsen kibaszálta az uralkodói dekrétumot, legszívesebben gárdaleiutenantokkal tilt le a zöldasztós asztalkához s ha a készpénzt elnyerte, nem mondott lilát, hanem a hazai hozom-miutára örömmel fogadta a bonnokát, sőt a becsületsvacskákat is. Tudta, hogy a gárdatiszt utólag fizet, még ha gyanusnak is találja játékát, hiszen rangvesztéstől kell tartania!

Egy ilyen kártyacsata után nagy botrány volt a pesti Metropole-szállóban. Horváth és társai, akik Karlsbadból tértek haza, összevesztek az osztokodásnál. Miután a bokszt és revolvert elvették tőlük, Lui báró a detektívönök elé került, aki négy szemközt faggatta:

— Mondja el őszintén, mit tud Mezeiről. Különbben jaj lesz macának!

Horváth cinikus mosollyal felelte:

— Bizonyítsák... ha tudják, hogy link fiuk vagyunk. Egyébként csak nem gondolja, hogy itt dolgozunk? Kitalál is lehetne nyerni ebben a szegény, nyomorult fészekben?

S ebben kicsit igazsa van a ravasz zsugásnak. A nagystilusu rissz-eket külföldön csinál-

ják a mi igazi, elsőrangú sipistáink. A valencei botrány előtt nem is tudtak róla semmiféle diffamálót megállapítani. Jól em'ökszem még arra, amit a főkapitányságon mondott, az inspekciós szobában:

— Remélem, összehalmozom pár százezer forintot. Akkor valami affért provokálok s ügyesen kvalifikáltatom magamat.

— Hogy-hegy?

— Írásban adják, hogy gentleman vagyok. Na hallja, pénzért mindent lehet. Öt év múlva a szoké klubba is bejuthatok.

Hát pechje volt. De a kérdése azért nem nonszens. Ismerünk olyan urat, aki a londoni Unio-klubban hamis kártyázással szerzett néyszázezer forintot és most a legkényesebb pesti klubok egyikében játszik vezetőszeret. Bizonyára sokan emlékeznek még a Babó Emil volt szegedi képviselő ügyére is. Hogy ezek és általában a sipisták miképp csálnak, annak a módszereit máskor részletesen, most csak néhány jellemző epizód következik még.

(Gyanus gavallérok.)

Az elegáns báró Lui emlékeztetett egy pár baj-hirre, amely néhány kéttel előbb jelent meg a napilapokban. Egy katonatiszt meg egy bécsi világi lótt lyukat a lovassági kaszárnya levegőjébe.

niszter pedig a maga imponáló pénzügyi képességeit fényesen igazolta.

Uj, jelentős állomása ez a törvényjavaslat annak a politikának, a mely Magyarország részére nem a hiúság vívmányait, hanem reális javakat akar szerezni, s nem elégszik meg az azok után való törekvéssel, hanem azokat kellő garanciákkal biztosítja. A készfizetések felvétele régi, minden oldalon megnyilatkozó óhaja volt a magyar közgazdasági életnek; a nemzeti munkapárt s annak első kormánya ezt programjába vette s ime — minden ellenkező híresztelés, jövedőlgezés ellenére — be is váltja. Koalíciós oldalon bizonyára az önálló magyar bankért való sopánkodás fog a javaslattal szemben fölhangzani. Nos, a külön jegybankról lehet akár mint gondolkodni; — de az országnak mindenestre többet ér egy hasznos, nagyszabású pénzügyi reform, a melyet megcsinálnak, mint az a külön jegybank, amelyet nem csináltak meg s a melyet komolyan nem is akartak megcsinálni.

Hazai Samu mandátuma. Nyitráról jelentik: Thuróczy Vilmos képviselőnek a számvétség elnökévé való kinevezése folytán a nyitrai választókerület mandátuma megüresedik. A választóközönség pártállásra való tekintet nélkül Hazai Samu honvédelmi minisztert óhajtja képviselőjének, akinek egyhangú megválasztása biztosítva van. Legközelebb a kerület egy impozáns küldöttsége fog nála tisztelni és felajánlja neki a mandátumot.

A pénzügyi bizottság új előadója. Budapestről jelentik: Tekintettel arra, hogy a pénzügyi bizottság előadója, Hegedüs Loránt az indemnítási vitában nagyon el van foglalva, a pénzügyi bizottság a most benyújtott bankszabadság meghosszabbítási javaslat előadójává Wickenburg Márk grófot tette meg.

— Ha megtudja ennek a duellumnak az előzményeit — szól a bíró, — másképpen fog bizonyos gvallérokról gondolkodni. Elmondom és járjon utána, hogy nem egészen úgy történt-e?

Az aranykraváti Cabaro-szivarból szép karikákat fujt, aztán — mint a Herceg Ferenc legimponálóbb regényhősei — csevegni kezdett. Elmondta, hogy T. J. huszárhadnagy, aki az utóbbi időben nagy összegeket nyert a bécsi zoké-klubban, másfél hónappal előbb nagy kártyacsatát küzdött végig az Imperial szállóban. Rajta kívül jelen volt M. J. ismert bécsi gvallér a fivérével, P. gróf és a D.-fiuk, egy osztrák milliomas-gyáros fia. M. vészett. A készpénze T. zsebébe vándorolt s azonkívül még csaknem 150.000 korona erejéig uszott. Egyszerre abban hagyta a makaót s odaszólt a hadnagynak:

— Nagyon furcsa, hogy már hetedszer slárgert üt!

T., akit partnere addig tegezett, sápadtan ugrott föl:

— Először is kérem a bont a nyereségről — szól. — A többi majd elintézzük.

Provokáltatta M.-et, aki azonban kijelentette, hogy ennek az urnak nem ad elégtételt. Jó darab kínos pauza következett. A hadnagy a katonai hatósághoz fordult és följelentette

Szell Kálmán tanácsai.

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, december 1.

Két nevezetes eseménye volt a képviselőház mai ülésének. Lukács László pénzügyminiszter benyújtotta a bankszabadság meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot és hosszú hallgatás után felszólt Szell Kálmán. Érdekes beszédében az állambházartás jövedelmeinek fokozására szolgált tanácsokkal és a Ház zajos helyesléssel köszönte meg a tapasztalt pénzügyi politikus utmutatását. Az indemnítási általános vitát a Ház ma még nem fejezte be.

A mai ülésről a következőket jelenti tudósítónk:

Náray Lajos alelnök 10 óra után nyitja meg az ülést. Jegyzőkönyv hitelesítés után az elnök meleg szavakkal parentálja el Ilyés Balint volt képviselőt, bemutatja Kürti István levelet, melyben bejelenti, hogy mandátumáról lemond.

(Horvátul — is.)

Bartha Ödön napirend előtti felszólalásában konstatálja a naplóból, hogy amikor tegnap a külföldi egyetemek ösztöndíjait igénybevevő s a magyar ösztöndíjakat visszautasító horvát egyetemi hallgatókról szólt, Surmin képviselő ezt kiáltotta közbe: Vatic. Ő akkor nem tudta még, mire vonatkozik ez, sőt a naplóból megállapítható, hogy az elnök sem tudta. Most megtudta, hogy Vatic egy hamisítónak a neve, aki a Friedjung perben szerepelt. Ha valamely horvát hazafias vonatkozásban kiáltotta közbe Surmin a Vatic nevet, semmi köze hozzá, de ha azért mondta, mert azt hiszik, hogy a mi emberünk volt, akkor a leghatározottabban tiltakozik a gyanúsítás ellen.

István János: a házszabályok címén szólal fel. A tegnapi ülés végén — ugymond — a házelnök a képviselőház hozzájárulásával egyserűen elhalasztotta az interpellációkat. Eltekintve, hogy ezzel a Ház egy az ülés elején hozott határozatát változtatta meg, az interpellációk eltolása súlyos házszabálysértés is. Megnyugtató választ kér erre, nehogy ez precedensül szolgáljon a jövőre nézve.

M t, aki tartalékos lovastiszt. Suttogták, hogy a hadnagy volte-okot vágott, ügyesen paklizott, de — tulgyors időkörökben. Sok lőtásfutás után mégis párba jött az afférből, itt Budapesten.

De a kártyacsaták nem mindig végződnek hasonló simasággal. Az idén májusban is történt egy olyan — eddig titokban maradt — küzdelem, amelyik az egyik szmokingos partner hazaküldésével végződött. A hazaküldetés pedig a zsegek nyalván is azt jelenti, hogy valakit eltesznek láb alól.

Lui báró jól ismeri az igazi gvallérok világát s azt így magyarázta:

— Hogyne ismernek őket a linkfiuk, amikor közülük is szereznek finom balekokat. De van még több összekötő kapocs. Az egyik a talján.

— Miért?

— Az olaszok a legjobb hamiskártyások, ők értik a legügyesebb griffeket. Tudok nem egy mágnásról, aki a taljánoktól tanult, mert alaposan ismerni akarta a kártyaművészetet, bár ő maga — én elhiszem — sose játszik hamisan. A legkitűnőbb sipisták egyike volt Edvárd király, aki sokat tanult pesti tartózkodása alatt is. De azt persze nem gondolta, hogy a tudományát kamatoztatja is. Csak kunsztokat csinált baráti körben... Azaz, hogy bizony kamatoztatta is: aki ért a hamisjátékhhoz, azt nem

Elnök: Konstatálja, hogy az elhalasztás a Ház hozzájárulásával történt s egyáltalán nem előzta az interpellálók jogának esorbitását. A tegnapi eset különben nem lesz precedens, az irányban megnyugtatta a Házat, különösen a baloldalt. Egyben elismeri a kisebbségnek azt a jogát, hogy örködhét a házszabályok felett.

Popovics Sándor: Ugron Gábor tegnapi beszédére reflektál, amikor Ugron kétségbe vonta a horvátok ama jogát, hogy a Házban horvátul beszélhessenek. Utal a múlt országgyűlés gyakorlatára, amely nagyon helyesen, nemcsak engedélyezte a horvátoknak anyanyelvükön való felszólalási jogát, hanem gyorsított és tolmácsolást állított a Házba, a horvát beszédek idején.

Ugron Gábor: Ujból hangsúlyozza, hogy a törvényben levő „is” szócska nem jelentheti azt, hogy a magyar képviselőházban naphosszat horvát szónoklatokat tartsanak. A törvény modulációjával a horvátok agresszív módon élnek vissza, s érvényesíteni akarják a Házban mindenképpen azt az intenciót, amely őket ott-hon vezet: gáncsot akarnak vetni mindenáron a magyar nyelvnek. Ismerteti a zágrábi viszonyokat. Ha valaki magyarul mer beszélni Zágrábban, inzultálják.

Elnök is hozzászól a kérdéshez. Utal arra, hogy a törvény szerint a magyar parlamentnek csak az lehet tagja, aki magyarul tud. Ez alól csak az 1868. XXX. t.-c. 59. §-a tesz kivételt, amikor megengedi, hogy a horvát képviselők saját nyelvüket is használhatják. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a horvátok visszaélve ezzel a joggal, a magyar parlamentben hosszú órákat tartsanak, egy nem értett nyelven. Utal a múlt országgyűlés gyakorlatára és kéri, hogy a horvátok a kölcsönös megértés tetejére lépve alkalmazkodjanak a törvény szelleméhez, mely szerint a magyar törvényhozás nyelve a magyar. (Helyeslés.)

Következett ezután

(az indemnítás.)

Preszly Elemér: Hosszasan és minden tárgyra kiterjedő formában indokolja bizalmatlanságát a kormány iránt. Szerinte a többség nem egységes s így nem tudja valóra váltani a hozzáfűzött reményeket. Pártja tapsai között jelenti ki, hogy a javaslatot nem fogadja el.

fosztják ki a sipisták. — Összekötő kapocs még Gimpli bácsi is.

— A turfember?

— Az, az. Sokan ismerhetik a nagytribün aljáról ... Nagyon széles, messzire kihajlott gallért visel a jóképű, kedves öreg ur. Karanfognak tekintélyes sportsmanek is. Ő fogad számukra s ezért bizonyos összeget kap. Egy bookmaker ad neki percentet ... Aztán kap például egy táviratot Angliából. Siet valamelyik kommittens lakására s átnyújtja a tippet. Kap háromszáz forintot — esetleg 5 kölcsönzi és szalad a bukihoz. A háromszázból ötven az övé. Gimpli bácsi szerez a jól szituált gvalléroknak ajánlókat is a zoké-klubba, abba az előkelő bécsi társaskörbe. És őszerehoz nagy kártyapartikat. Turfnyelven szólva: itt a finish célkarikája és pesti magyarsággal: erre megy ki az egér.

Gimpli bácsinál csak egy ravaszabb férfiu van: maga Lui báró, akit négy-öt ország detektívejsmireltek tíz-tizenöt éven át, míg végre hurokra került.

(Letörték és arriveék.)

A turf és kártya sokkal összetartozóbb, semmint a laikusok hiszik. S téved, aki úgy tudja, hogy a löversenyterén milliókat lehet szerezni. A híres gvallérok, akikről annyit beszélnek, mind a kártyaasztalnál jutottak a pénzhez. Természetes, hogy itt nem gondolunk

(Tisza Kálmán)

melkedik szólásra. Kijelenti, hogy nem akarja a politikát belekeverni a pénzügyi dolgokba. A bevételek emelése nélkül a kiadások egyenletes mérlegét nem lehet épségben tartani. A takarékoság politikája bár helyes, de nem vezet teljesen célra. Az ország fejlődését megakasztani nem lehet, de folytatni sem lehet azt a most létező eszközökkel. Keresni kell módokat, hogy azokat az állami kiadásokat, amelyek folyton csak emelkednek, könnyebben tudja elvisselni az ország pénzügyi helyzete. Ha azt akarjuk, hogy az ország haladjon, anyagilag és kulturális szempontból, ahhoz pénz kell. Talált egy módot, hogy mikép lehet pénzt szerezni az országnak. Elismeri, hogy a költségvetés, mely átmenetinek készült, nagyon jó. Nagyon fog örülni azon, ha a bitumenekről szóló törvény által az állam jövedelme szaporodik.

(Állandó haladás.)

Visszapillantást vet a régi időkre, amikor először jutott be a Házba. Akkor nagy emberek mondták neki, hogy jogásznak van elég, de pénzügyi emberünk nincs. Áttették őt a pénzügyi szakba, ahol évekig dolgozott. Elmondja, miképen került a pénzügyminiszeri székbe mint egészen fiatal ember. Elmondja első bukásának történetét. Felemlíti, hogy 1868-ban másfél millió volt a kultuszterea költségvetése, az igazságügyi tárca budgetje volt a legnagyobb, három millió. Micsoda óriási hiányokat kellett pótolni azóta, hogy állam legyen Magyarország. Ezelőtt 10 évvel még csak 29 millió volt a kultuszterea budgetje. Ma 86 millió a költsége ezen tárcának, ami Apponyi Albert gróf érdeme, akik ezért nagy elismerés illet meg. Mindezeket azért sorolta fel, hogy beigazolja az ország óriási szükségleteit, melynek arányban kell állani az állami bevételekkel. A legutolsó négy év alatt is óriási módon emelkedett az állam kiadása, erre nézve számbeli adatokat sorol fel. Az országnak most már nem szabad túlkövelésekkel fellépni. Kijelenti, hogy Wekerle Sándor, aki neki miniszter korában fogalmazója volt, oly tág keretben, de oly kitűnően vezette az ország pénzügyeit, amiért csakis elismerés

illeti. Elitéli, hogy a gyermekvédelemtől megvonja az állam a kellő támogatást. Helyesli Lukács takarékosági politikáját, mely a költségvetésben kidomborodik, pedig mennyi nagyszabású kérdés vár elintézésre, amire pénz kell.

(Egy praktikus tanács.)

Szél Kálmán beszéde további során kijelenti, hogy el lehetünk készülve a hadiköltségek emelkedésére és a létszámemelésre, amely szintén a költségek emelkedését jelenti. A haditergerezés fejlesztése sem várhat sokáig mágarra. Mindent lehet ellenezni, de aki az élettel számol, tudja, hogy ezek el fognak következni. Hol van erre a fedezet állambháztartásunkban? Az államvasutaknál is nagy értékű befektetésekre lesz szükség. Mindezzel szemben azt a propositiót teszi, hogy emelni kell az államvasutak személyi és teher-tarifáját, revidálni kell az állami illetékeket és emelni kell az örökösödési illetékeket. Fel kell emelni a dohánygyártási illetékek árat is. A megbízhatóbb mód azonban az állami bevételek emelésére a szeszadómonopólium behozatala. A külföldön mindenütt súlyosabb a szeszadó, mint nálunk, holott nekünk nagyon nagyobb szükségünk erre a jövedelemre, mint más államoknak. Kéri a pénzügyminisztert, vegye fontolóra ezeket a propositiókat. A huszfegyaztási adót egészen el lehetne szüntetni és így az alsóbb néposztályok nehéz helyzetén is segítenénk. Az indamnitási javaslatot elfogadja.

A beszédet a Ház nagy éljenzéssel fogadta. A miniszterelnök rögtön odasielt Széllhez és melegen gratulált neki.

Pop Cs. István nem fogadja el a törvényjavaslatot. Semminemű változást nem lát a kormányzati rendszerben a múlttal szemben. Ennek igazolására felolvassa a szászvárosi rendőrkapitány levelét a város képviselőjéhez, Farkas Pálhoz, amelyben a román választók megbozolására tesz javaslatokat.

(A banktörvény.)

A holnapi ülés napirendjének megállapítása után Lukács László pénzügyminiszter be-terjeszti az osztrák-magyar bank szabadalmának meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot.

Bathhány Tivadar gróf azt indítványozza, hogy a javaslatot a pénzügyi bizottságon kívül még a közgazdasági bizottság is vegye előbb tárgyalás alá, de a pénzügyminiszter felszólalása után a Ház úgy határoz, hogy a javaslat csak a pénzügyi bizottság elé kerüljön.

Farkas Pál akar még személyes megtámadtatás címén válaszolni Pop Cs. Istvánnak, de engedelmet kért és kapott arra, hogy felszólalását holnapra halassa el.

Ezzel az ülés véget ért.

A hosszupályi mandátum. A Kuria első választási tanácsa ma fejezte be a Beöthy László hosszupályi mandátuma ellen benyújtott petíciót. A határozatot a bíróság december 14-én fogja kihirdetni.

A belügyi költségvetés. Budapestről jelentik: A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délután ülést tartott, amelynek elején Kluen gróf miniszterelnök válaszolt Apponyi Albert grófnak a Hétház lakóinak kilakoltatása ügyében hozzá intézett kérdésre. A miniszterelnök válaszában lapunk más helyén közöljük. A miniszterelnök válaszában tudomásul vétele után Heltay Ferenc a költségvetés mellett, Földes Béla és Bakonyi Samu a költségvetés ellen szóltak fel. Nagy Ferenc és Sándor János a közgazdasági tisztviselők helyzetének rendezéséről szólva, a költségvetési javaslatot elfogadták.

Szeged küldöttsége Lukács miniszternél. Budapestről jelentik: Szeged városának mintegy negyven tagú küldöttsége tisztelt ma délelőtti Lukács László pénzügyminiszternél. A küldöttséget Szeged képviselői: Bánffy Dezso báró és Kelemen Béla vezették a miniszter elé. Szeged városának kérése az, hogy most, harminc év múltán, engedje el a pénzügyminiszter az ötven évre adott államkölcson kamatait úgy, hogy ezután csak a tőkét törlesszék. Hivatkozott a küldöttség szóra arra, hogy ebben a kedvezményben Újvidék városát már részesítette a miniszter, még pedig 25 évvel a kölcsön felvétele után. Lukács László kitüntető szíveséggel fogadta a küldöttséget s lekötötte jóakarát az ügy elintézéséhez.

azokra, akik hatalmas és régi, örökös családi vagyonnal rendelkeznek.

A Wahrmann Ernő, a Königewarter Hermannok, a Csokonics Gyula és Potocki Henrik grófok százazrei kevés híján azoknak a gentlemaneknek a birtokába kerültek, a kik gyakran éveken át tekintélyes szerepet visznek Magyarország színejavának a világban. Olykor a politikában is, nemcsak a zöld gyepen.

A versenyistálló fantartása roppant összegbe kerül s ha egy évben százezer korona nyereség mutatkozik, az fehér holló-számba megy. A versenyteri ring s a lovaregyesületi tagok elkerített helye csak előszobája a kártyateremnek...

A szegény Wahrmann Ernő tragédiája is ott kezdődött. The very gentleman volt az utolsó pereésig, s amikor Montekarlóban öngyilkossá lett, épp odaérkezett egy gazdag magyar ur, cs. és kir. kamarás, aki pár ezer franknyi kölcsönnel megmenthette volna. De nem adott egy sous-t se, pedig sok százezer koronát nyert tőle — részben nem is a kártyán, hanem egy híres tartsalás révén.

Persze a Nemzeti Kaszinóba csak félelmes játékmadarak kerülhetnek, sipisták nem. De igazán nagy játék ott ritkán is akad. Sokkal erősebben folyik a bécsi zokéklubban, a londoni Unio körben s a nizzai Mediterraine ban, amelynek egész sereg magyar tagja van. Ott nem

ritka a három s négy milliós nyereség. A klub tagjai havi csekély ezer frankért pazar lakást, élelmezést is kaphatnak s rögtön huszezer franknyi szetonhitelt nyújt a klubpénztár annak, aki először tette be a lábát oda. De százazret is szerezhet. Ha másnap be nem váltja a szetonokat, vagy bonokat, hatósági uton nem üldözik, elmehet szépszerével, de aztán oda soha többé vissza nem jut.

Megtörtént, hogy a világszerte emlegetett Brighton egy éjszakán két milliót vesztett s másnap az utolsó fillérig kifizette. Pedig ez az ur hamiskártyás volt. De tudta, hogy ott nyerhet is, mint sehol másutt. Saját jaktján érkezett és távozott — Floridába. Öt hónap múlva jött vissza, zsebrevágott negyedfél millió frankot s csak aztán derült ki, hogy a tökéletes világi fegyenc volt egykor.

A Mediterraine-ban, a világ első gavalérai közt szerezte a vagyona nagy részét egy volt pesti fiskális, aki ma nagy versenyistálló gazdája. Mindig el van szánva a letérésre s a londoni Angol-bankban tart jelentékeny letétet — „auf alle Fälle“.

Az erkölcs hiveinek vigasztalására szolgálhat az a tapasztalás, hogy a nagy játékosok csaknem kivétel nélkül letörnek. Kétségtelen, hogy a kártya gyöngíti a jellemet, léhává és szülővé is teheti az embert. A nagy játékosból a tönk szélén — ha nincs lelkijereje a munkára, vagy az öngyilkosságra — kibic lesz,

aztán pedig slepper — fölhajtó — aki összehozza a hazard-, később a hamiskártyásokkal a pénzes partnert.

Ilyenféle kártyás-karriert futott meg a fiatalabb Potocki gróf, aki sokáig Budapesten élt, mint az öngyilkossá lett Koritovszki lovag barátja. S Potocki még chevalier sans phrase et reproche volt a fegyházviselt Zedlitz Adalbert grófhhoz képest. Ez a néhai gárdatiszt, aki több magyar mágnás közeli rokona volt, másfél millió márkát vesztett el s három év alatt eljutott a slepper foglalkozásig. A legzártabb klubokba is bejárást szerzett és sokáig szerepet vitt Pesten. Egy fiatal grófnak két uradalmába került a porosz rastagroner ügyessége. Miután leplezték, rendőrségi uton, de a legnagyobb diazkrációval távolították el.

Nők is foglalkoznak a fölhajtással. Ebben a rekordot egy volt képviselő csudaszép felesége csinálta. Párisban, Oszlandében, Trouvilleben és Monakóban egyaránt ismert, elsőosztályú kokott lett belőle. Mint Cléo de Mérode barátja, ő hozta össze Lipót királyt a híres Brightonnal, aki pókeren esinos összeget szedett el a „koronás csirkefogótól“. A szép asszony tavaly Budapesten kezdett grasszálni, de egy botrány után hirtelen eltűnt. Ilyenkor a pesti Boda épp oly gyorskezdő, mint a bécsi Stuckert, vagy a párizsi Lépine.

T. K.

Eber Antal kalandja Párisban.

(Sikkasztónak nézett bankigazgató. — Beck Gyula báró igazolta.)

Távirati tudósítás.

Arad, december 1.

A koalíciós kormány egykori államtitkár-jelöltjének, Eber Antal kassai bankigazgató-nak kellemetlen kalandja támadt a minap Párisban. Sikkasztónak nézték, a francia rendőrség letartóztatta, s csak hosszas purparlék után bocsátották szabadon, akkor is csak úgy, hogy egy honfitársa igazolta őt.

Eber Antal volt képviselő körülbelül tíz nap óta időzik Párisban feleségével. Rendes szokásukhoz híven a minap is sétára indultak ketten. A Grand Hotel előtt voltak éppen, amikor se szó, se beszéd, odarohant hozzájuk két markos detektív, s Ebert letartózták. Hiába tiltakozott, hasztalan kapálózott kézzel lábbal a meglepett ügyvéd, a detektívek nem tágitottak. Kénytelen volt végül is engedni az erőszaknak. Kocsiba tiltették, s elhajtottak vele a rendőrségre. Ott egy rendőrtisztviselő szavakkal fogadta:

— Kár minden szóért, nagyon jól tudjuk, hogy kicsoda maga.

— Hát kicsoda vagyok, kérdezte bosszankodva Eber.

Őn Emile Tiraud, volt pénztáros, aki hat évvel ezelőtt nagyobb összeggel megkárosította K. bárót, — hangzott diadalmas hangon a leplezés.

Eber eleinte nem vette komolyan a dolgot, mosolyogni próbált a rendőrtisztviselő buzgósgán. Csak akkor hőkent meg, amikor látta, hogy szó sincs itt tréfáról s a rendőrtiszt a legkomolyabban sikkasztónak tartja őt. Tiltakozni próbált, de hasztalan. Órákig tartó faggatás és kihallgatás következett s mindenáron rá akarták bizonyítani Eberre, hogy ő a régóta keresett sikkasztó.

Az állhatatos tagadás azonban, amellyel Eber védte magát s a rossz francia kiejtés, szegét ütött a rendőrtiszt fejébe, aki végül is megkérdezte tőle:

— Nincs Önnek Párisban valami ismerőse, aki igazolni tudná?

A bajbakerült bankdirektor gondolkozni kezdett, majd feldrűlt az arca. Eszébe jutott, hogy a séta alkalmával találkozott Madarassy-Beck Gyula báró, országgyűlési képviselővel, a Magyar Jelzálog Hitelbank vezérigazgatójával.

Megnevezte a bárót, egyúttal azonban hozzátette:

— Sietnünk kell, mert honfitársam azt mondotta nekem, amikor találkoztunk, hogy ma este hazautazik az expresszsel.

A rendőrtiszt utasítására Ebert kocsiba tiltették, s néhány detektív kíséretében elhajtottak az állomásra, ahol szerencsésen sikerült is megtalálniok Beck Gyula bárót. A báró nagyon megdöbbent, amikor Ebert rendőri kísérettel látta meg, de csakhamar megmagyarázták neki a kellemetlen esetet. Madarassy-Beck báró természetesen készséggel igazolta a sikkasztónak nézett Ebert, akiért elvállalt mindennemű költési és anyagi felelősséget.

Erre az igazolásra Ebert azonnal szabadon bocsátották, aki aztán automobilbaült s úgy kocsizótt a Grand Hotelbe, hogy feleségét minelőbb meggyugtassa.

A kellemetlen kalandnak az a története, hogy hat évvel ezelőtt egy francia báró tényteleg áldozata lett egyik sikkasztó alkalmazottjának, aki 85000 frankkal károsította meg s azután megszökött. Évekig nem tudták nyomára akadni.

Az elmúlt napokban a báró a Boulevardon sétált s akkor találkozott egy urral, akiben fel-

ismerni vélte megkárosítóját. Nyomon ő kvette, megnézte, melyik szállóba tér be, aztán a rendőrségre sietett. Itt megkérdezték tőle, biztos e abban, hogy a sikkasztót látta.

— Hogyne, felelte a báró, hiszen a nyakendőtűje még mindig ugyanaz. Nem lehet más, mint Tiraud.

A báró azonban tévedett s ez a tévedés Eberéknek néhány, nem a legkellemesebbnek mondható órát okozott.

Fürstenberg herceg — párisi követ. Száznegyvenezer korona fizetés. — A nagykövetek költségei.

(Saját tudósítónktól.)

Arad, december 1.

Khvenhüller gróf halála óta bötöltetlenül áll a monarchia párisi nagykövete állása. Monarchiánk egyik legfontosabb diplomáciai állása ez, melyre a gróf halála óta több jelölt is emlegettek. Párisi hírek Lónyay Elemér gróf nevét is kombinációba hozták, de ezt a hírt tudvalegőleg maga Lónyay cáfolta meg.

Mint most teljesen beavatott helyről értesülünk, Ausztria Magyarország új párisi nagykövete Fürstenberg Károly herceg lesz. A herceg jelenleg a monarchia drezdai követe. Régi diplomata, igen előkelő és dúsgazdag család sarja.

A kinevezés már a közeljövőben megtörténik. Aereathal külügyminiszter már a napokban kérdezősködni fog a francia kormány-nál, hogy alkalmasnak tartja-e a herceget erre az állásra. Erre a szokásos kérdezősködésre természetesen igenlő lesz a válasz, mire azután megtörténik a kinevezés.

A herceg távozásával megüresedő drezdai követi állást Forgách gróf bolgrádi követ tölti be. Forgáchot csak tegnap nevezték ki titkos tanácsosnak, mintegy elégtétellül azért a támadásokért, melyek legutóbb az osztrák delegációban érték.

(Reprezentálás a külföldön.)

A nagyközönség nemcsak Magyarországon, hanem mindenütt a külföldön is idegenkedve és némi bosszankodással veszi tudomásul, hogy a nagyköveteknek mennyi pénzt bocsátanak rendelkezésükre. Nálunk természetesen érthető ez az ellenszenv, mert az osztrák-magyar monarchia nagykövetei ugyazólván mind Ausztriát reprezentálják a külföldön s a magyarokkal a külföldi követségeinken úgy bánnak, mintha egyenesen ellenségek volnának, de általában véve, nem túlságosan nagyok azok az összegek, amelyeket a nagyköveteknek fizetnek.

A laikus csak az összeget nézi s nem tudja, mennyi minden kiadás és kötelezettség jár egy nagyhatalom követségi állásával. Rendesen csak gazdag mágnások léphetnek erre a pályára, mert az a fizetés és az a pótlék, amely a törvény szerint jár, a legtöbb városban nem elegendő ahhoz, hogy a nagykövet állásához, rangjához mértén lépjen fel.

Ausztria-Magyarország nagykövetei palotái mindenütt a városok legelőkelőbb negyedeiben vannak. Az oroszországi nagykövet például a Sergievskaján lakik, egy pompás palotában, amelyet néhány esztendővel ezelőtt vásárolt a közös kormány. A nagykövet hivatalos helyiségeit a kormány rendezte be, de az ő lakását és fogadótermeit a nagykövetnek a saját költségén kellett be rendeznie. Némelyik követségi palotának nagy kertje is van, mint például Párisban, a Rue de Varenne 57. szám alatt, amelyet Galliera hercegnő ajándékozott Ferenc Józsefnek, vagy Konstantinápolyban. — Ilyenkor a nagykövet kötelessége, hogy a saját költségén gondostassa a kertet. A

konstantinápolyi nagykövet egyébként májustól októberig a közös kormány tulajdonában levő palotában lakik Jenikőj ben, Stambul közelében. Ez nyári tartózkodóhely rendkívül szép és kellemes mert nagy kert veszi körül.

Az osztrák magyar nagykövetségnek Berlinben a Kronprinzenufer en van a palotája: ezt a mostani közös kormány vásárolta. Londonban a Belgrade square 18. szám alatt van egy nagy és fényes palotában a mi követségünk. Ezt kilencvenkilenc esztendőre bérelte ki a közös kormány, miután Angolországban idegen nem vásárolhat ingatlant. Rómában két palotája van a monarchiának, az egyik a „fehér“ a királyi udvar részére, a másik a „fekete“ a szentszék részére. A pápai követ a nagy Palazzo di Venezia ban lakik, míg az olasz a kisebb Palazzo Chigi-ben.

Hogy a nagykövet miképpen rendezze be a palotát, mennyi személyzetet tart, van-e saját automobilja, vagy elegáns fogatot tart-e, az teljesen az ő dolga. Ezt mindig a körülmények irányítják s főképpen az, hogy miképpen élnek a többi nagyhatalmak követei.

De a legnagyobb kiadások nem azok, amelyeket a palotára, a fogatra, vagy a személyzetre kell költeni, hanem azok, amelyek a társadalmi szerepléssel járnak. A monarchia nagykövetének az a legelső kötelessége, hogy méltóképpen képviselje a két államot s kötelessége, hogy legalább minden esztendőben egyszer vendégül lássa magánál az egész diplomáciai testületet, a magasrangú katonatiszteket, a hivatalnokvilág fejeit, a klérus magasabbrangú tagjait s végül az ottani kolónia képviselőit. Az már a nagykövet dolga, hogy miképpen teljesíti ezt a kötelességét, vajjon egyszerre fogadja-e őket egy nagy kerti ünnepség vagy bal alkalmával, avagy kisebb estélyeken egymásután. Ez a palotától függ: vannak-e benne olyan termek, amelyek sok embert tudnak befogadni, vagy csak kisebb társaságoknak alkalmasak. Az is nagyon fontos, hogy a nagykövetnél jó konyha legyen, hogy a meghívottak meg legyenek elégedve, mert ez is sokat számít, különösen akkor, ha a nagykövet új ember az országban s jól se akarja magát vezetni.

Mindezekre a reprezentációs költségekre 20.000 korona fizetésén kívül kap a nagykövet működési pótlékot, amelynek nagysága az országok szerint változik. A legkisebb pótlékokat kapja az Egyesült-Államokban és Japánban levő nagykövet, nevezetesen évi 80.000 koronát, utánuk következik a szentszéki követ 98.000 koronával, majd a spanyolországi 103.000 koronával, a törökországi 105.000 koronával, a németországi 115.800 koronával, a franciaországi s az angliai 120.000 koronával, végül az oroszországi 138.200 koronával. Ezeket a meghatározott összegeken kívül minden nagykövet felszámítja az ugynevezett hivatalos kiadásokat, például a nagykövetségi palota fűtését és világítását, a szolgálati kocsikat s miégymást és természetesen a hivatalos utazások költségeit.

És mégis, a nagykövetek legnagyobb része nem tud kijönni ezekkel az összegekkel, azért kell, hogy a nagykövetnek saját vagyona is legyen, mert különben kénytelen volna adósságot csinálni, hogy ne maradjon a többiek mögött. Így például Aereathal elődje Szentpétervárott, Lichtenstein Ferenc herceg, aki nagyon gyakran látta vendégül a nagyhercegeket s az arisztokráciát, legalább 200.000 koronát költött évente a fizetésén s a pótlékain felül. A mostani oroszországi nagykövet, gróf Berchtold, szintén fényesen reprezentálja a monarchiát, de ő is rákölt a maga vagyonából. De ugyanigy vannak a párisi, a londoni s a római nagykövetek is.

De ha ráköltenek is, a legnagyobb részét a kiadásoknak mégis mi fizetjük meg s ezenfelül nekünk, magyaroknak, még csak egy kis hasznunk sincsen belőlük.

A nyomoruság száműzöttjei.

— A Jancsics réti hajléktalanok. — Khuen miniszterelnök a lakó-forradalomról. —

Távirati tudósítás.

Arad, december 1.

A fővárosnak botránya, a Jancsics-réti hajléktalanok ügye foglalkoztatta ma Budapest hatóságait, a kormányt. Keresték a szégyenletes esemény okait és a miniszterelnököt úgy informálták, hogy bűnös bujtogatás műve az egész.

A helyzet azonban nem változott, mert a szegény páriák ma is az esőben ázva-fásva töltötték el a napot és csak a főváros lakosságának jószívűségéből jutottak élelemhez.

Az emberiségcséget csufoló eseményről ma ezt jelenti tudósítónk:

(Élet a mecsárban.)

A Hétház kilakoltatott páriái a mai éjjelt is künn töltötték a Jancsics-réten. A helyzetük napról-napra kétségbeesettebb. A Jancsics-tér vízben áll, óriási sártenger a nagy terület, amelynek kellő közepében áll a hajléktalan emberek sátra. A kiközösített szigete. Olyan nagy köröskörül a sár, víz, hogy már alig lehet hozzájuk férni; ha még egy napig így tart, a szerencsétlenek teljesen el lesznek zárva a világtól. A Jancsics réten kétszáznyolcvan ember dacol az időjárás viszontagságával. Három napig kellett az utcán sanyarogniuk, hogy a hatóság és a társadalom foglalkozzék velük.

Tegnap a kilakoltatottak közt kint járt Almády Géza tanácsnak is és ajánlatot tett, hogy a hajléktalanok foglalják el a Lehel-utcai barakkokat. Ezt az ajánlatot nem fogadhatták el, mert csak néhány napra szolgált volna lakásul. Ezeket a barakkokat azért üritették ki, mert egészségtelenek. A folytonos költözködés költségét nem bírják el a szegény emberek, a munkájukat is rendetlenül végzik, csak állandó rendes lakásba hajlandók beköltözködni.

Ma reggel egy kocsi szemet küldtek ki a Jancsics-rétieknek, az arra munkába menő munkások pedig leadják filléreiket. A Budapesti V. ker. isr. Nőegylet is nagyobb összeget juttatott nekik.

(Mit mond a hatóság?)

Hatósági szempontból ezt a sztrájkot, amelyet szervezettek mondanak, következőleg vizsgálják meg:

A Jancsics-réten táborozó kilakoltatottak nincsenek arra kényszerítve, hogy szabad ég alatt legyenek. A főváros felajánlotta nekik lakóhelyül a Lehel-utcai barakot, majd pedig, amikor ezt elfogadni nem akarták, a Forgách-utcai most teljesen üresen álló laktanyát. Ide sokkal több embert lehet elhelyezni mint a hány a Jancsics-réten tanyázik. Magánosok is el akartak helyezni tizenöt családot, tehát csaknem a felét a kilakoltatottaknak, sőt volt, aki élelmezni is akarta őket, mindezeket az ajánlatokat azonban a sztrájkolók nem fogadták el.

Hamvai Sándor kerületi előljáró már tegnap is tárgyalt a kilakoltatott emberekkel, ma pedig a tanács részéről Almády Géza tanácsos tárgyalt a dologban. A beszerzett hivatalos információk szerint mesterségesen készítette elő a dolgot a szociálisták szakszervezete. A lakóknak már hosszabb idő óta hetenként be kellett fizetniük bizonyos megállapított összeget a pártkasszába s megfenyegették a lakókat, hogy elverik őket, ha fizetnek házbért. Egyik másik lakó a házmesternek megmutatta, hogy megvan a pénze, de nem fizet. Megállapították, hogy a lakók jobb butorát még a kilakoltatás előtt egy főthi-uti pincében helyezték el, amelyet a szakszervezet bérelt ki.

(Miért sztrájkolnak?)

Ez csak előcsatározás, mondják a kilakoltatottak, a döntő ütközet májusban lesz. Májusban harmincezer ember nem fog lakbért fizetni, mert nem engedi magát tovább szípolysni. A kilakoltatás akkor is be fog következni és harmincezer ember lesz az utcán. De nem a Jancsics-réten, hanem az Oktogontéren, az Andrássy-uton, a körutakon és köztereken.

„Ebben a városban, ahol a szegény ember megélhetése már teljesen lehetetlen, csak ilyen eszközökkel lehet dolgozni. A falatot elveszik a szánkból, a hajlékból elkergetnek, a hatóságok türik az uzsorások garázdálkodását, gondoskodják tehát a hatóság rólunk.”

A pártszervezetben azonban, amelyben a májusi nagy lakóforradalmat előkészítik, az a nézet, hogy az előcsatározás a Jancsics-réten nem lesz a jövő küzdelem hasznára.

(Intézkedik a főváros.)

Hamvai Sándor előljáró kijelentette, hogy az V. kerületben csak három iskola van, oda nem helyezheti a szegény embereket. Barakk sincs az V. kerületben. Ellenben Almády Géza tanácsos úján felajánlotta, hogy az V. kerületi népkonyhából nagyon szívesen adnak nekik ellátást. Ezt az ajánlatot azonban a Jancsics réti lakói nem fogadták el.

Ma délelben a tanács is foglalkozott a kilakoltatottak ügyével. Almády Géza mondta el a kilakoltatás történetét.

A hatóság felajánlotta, hogy az asszonyoknak, gyermekeknek és munkátalan férfiaknak ingyen ebédet ad a népkonyhában, de nem fogadták el, hanem ráizentek a szomszédos vendéglősökre és szatócsokra, hogyha nem küldenek élelmiszert a tanyákra, bojkottálni fogják. Az aréna-u-i iskolában adott helyiséget is csak egy éjjel vették igénybe. Felajánlotta a hatóság azt is, hogy a hajléktalanokat, a míg lakást kapnak, elhelyezi a barakkokban. Ezt az ajánlatot is visszautasították azzal a megokolással, hogy ők azolidaritást vállaltak s nem engedik magukat szétszórni a különböző barakkokban. Kijelentették, hogy annak a hatóságnak, amely őket kilakoltatta, kötelessége, hogy róluk gondoskodik s nekik ingyen állandó hajlékot adjon.

A főváros valószínűleg el fogja toloncoltatni az ellenszegülőket.

A miniszterelnök információjáról.

— Bujtogatók munkája. —

Megirtuk, hogy Apponyi gróf a képviselőház pénzügyi bizottságának ülésén kérdést intézett a miniszterelnökhöz, a Jancsics-réti hajléktalanok ügyében.

Khuen gróf miniszterelnök a pénzügyi bizottság mai ülésén — mint tudósítónk jelenti — válaszolt Apponyi Albert grófnak a Hétház lakóinak kilakoltatása ügyében hozza intézett kérdésére. A miniszterelnök nyilatkozata szerint a hétházi lakókkal egyáltalán nem történt olyan brutalitás, mint általában hiszik.

A beérkezett jelentések szerint — mondotta a miniszterelnök — a kilakoltatásnak az az oka, hogy a bujtogatók által felizgatott lakók beszüntették a házbérfizetést, dacára annak, hogy kielégítő kereseti viszonyaik mellett módjukban lett volna eszen kötelezettségüknek eleget tenni. Mervev ellenállásuknak bírói ítélettel való rendőri kilakoltatás lett a következménye. A város ennek megtörténte után azonnal megtette a szükséges intézkedéseket és gondoskodott a hajléktalanok szükségleteikben való elhelyezéséről. A kilakoltatottak azonban ezt nem vették igénybe, hanem a Jancsics-réten ütöttek tanyát. Itt a publikum könyörüle-

tességét kibaszni, ma jobb helyzetben vannak, mintha dolgoznának. A Hétház lakói ugyanis kilakoltatásuk óta nem járnak munkába, hanem nappal tanyájukon időznek, a közönség előtt tulzott színekben igyekezve felütneti helyzetüket. Este azonban, néhány inspekción őrt hátrahagyva a tanyán, korcsmákban dorobérolják el, amit nap közben könyöradokozásból összegyűjtöttek. Helyzetük tehát egyáltalán nem oly nyomoruságos és számandó, mint amilyennek a lapokban fel van tüntetve.

A munkás szervezet által fentartott munkásotthonban is elhelyezhetők lettek volna a hajléktalanok, de erre egyikük se jelentkezett. A kilakoltatás pedig teljesen indokolt volt, mert nemcsak, hogy házbért nem fizettek, hanem a békés lakókat is bujtogatták. Ez az indoklatlan terror, a mely miatt a rendőrség az eljárást is megindítja, nem volt tovább tartható.

Apponyi Albert a miniszterelnök válaszára kijelentette, hogy világ nyert információit teljesen megegyeznek a miniszterelnök nyilatkozatával, azért a felvilágosítást megnyugvással veszi tudomásul.

Kossuth Ferenc kéri a miniszterelnököt, hogy a rendőri beavatkozás ne a felbujtogatott lakosság, hanem a bujtogatók ellen irányuljon.

Wickenburg István gróf afférja.

— Jegyzőkönyvvel elintéztet lovagias ügy.

Távirati tudósítás.

Arad, december 1.

Jelentették, hogy Wickenburg grófnak, az új fiumei kormányzónak installációja nagy kavargást idézett elő a magyar tengerparti városban. Az új kormányzó ugyanis nem mutatkozott be a fiumei reprezentanzának, mire ez tegnapi ülésén olyan határozatot hozott, hogy Wickenburg István grófot nem ismeri el kormányzónak és tiltakozó feliratot küld a kormányznak és a képviselőháznak. Elhatározták még azt is, hogy szervezni fogják a passzív rezisztenciát.

De nem ez a dolognak a legérdekesebb része, hanem az, hogy a politikai ügy lovagias ténre is terelődött. Ugyanis Zanella Rikárd volt képviselő az egyetlen komoly jelölt a fiumei podestaszékre. Ő és az új kormányzó azonban elkeseredett ellenfelek még Gál Tibor kormányzó-helyettes és Náky Sándor gróf kormányzó idejéből s erre vezethető vissza az új kormányzónak az az elhatározása, hogy nem ment el a reprezentanza ülésére, mert ott a többségnek Zanella Rikárd a vezére.

A reprezentanza tegnapi ülésén aztán Zanella Rikárd, a podesta-jelölt éles támadást intézett Wickenburg István gróf ellen és állítólag tanuk előtt sértő kifejezésekkel illette a kormányzót, amiből lovagias ügy keletkezett. A kormányzó segédei: Drachler altábornagy és Egan Lajos miniszteri tanácsos, Zanella segédei pedig Icilio Bacio dr. és Blazic Mario dr. főorvos. A provokálás már tegnap megtörtént, de a segédek csak ma délelőtt ültek össze az első tárgyalásra.

Fiuméből jelentik: Wickenburg István kormányzó még tegnap délelőtt Drachler tábornok és Egan miniszteri tanácsos, segédei útján felvilágosítást kéretett Zanella Rikárd volt országgyűlési képviselőtől egy kifejezés ügyében, amelyet Zanella állítólag tanuk előtt tett a kormányzóról, s amelyet a gróf magára sértőnek talált. Zanella a megbízottaknak kijelentette, hogy a neki ímputált kijelentést nem használta. A kormányzó megbízottai ennélfogva az ügyet a maguk részéről befejezett-

nek tekintették. Zanella azonban azt hitte, hogy őt a gróf provokálta a azért megnevezte segédeit annál is inkább, mert mint mondotta, a városban is beszéltek már az ügyről. A kormányzó megbizottai ilyen eljárásba is belementek. A két fél megbizottai ma este jegyzőkönyvet vettek fel és ezzel az ügyet befejezettnek nyilvánították.

Fiuméből jelentik: A beiktatás ma délelőtt ment végbe minden külső fény nélkül. Te deum volt, amelyen megjelentek a magyar tisztviselők és a vállalatok emberei. A városi hatóság és a városi tisztviselők azonban egészen elmaradtak. Ezzel jelezték a harcot, mely a politikából át fog csapni társadalmi térére, ahol szigorú bojkott alá helyezik Wickenburg grófot.

Wickenburg tervei között az első a rappresentanza feloszlatása. Ez valószínűleg már a jövő héten bekövetkezik és négy hétig tart a szünet. A városi statutumok értelmében ugyanis, ha a magyar kormány feloszlatja a városi képviselőtestületet, legkésőbb négy héttel a feloszlatás után meg kell ejteni az új választást. Időközben pedig a városi állandó bizottság a rappresentanza hatalmával felruházva kormányozza a várost.

IRODALOM ES MUVESZET.

A színház műsora:

Péntek: A balkáni hercegnő, operett. Bemutató előadás. C) bérlet.
Szombat: A balkáni hercegnő, operett. A) bérlet.

* **A balkáni hercegnő meséje.** Holnap mutatja be az aradi színház a balkáni hercegnő című operettet, amely a fővárosban nagy sikert aratott. Az operettre, amelyre különösen Diósy Nusi pazar kosztümöket készített, nagy ambícióval készül az aradi társulat. Diósy négy új ruhát csináltatott Párisban. A ruhák összege mintegy 1400 koronát tesz ki. Különösen pompás az, amelyet az első felvonásban lát majd rajta a publikum. A balkáni hercegnő meséje a következő:

1. felvonás. Stefánia, baláriai hercegnő, diplomáciai okokból férjet kell, hogy válasszon. Neki azonban a felsorolt hercegek egyikére sem kell. Nagy érdeklődés ellenben Szergiusz herceg, aki esküdt ellensége a dinasztának és lázító cikkeket ír Stefánia ellen. A hercegnő meghívja Szergiuszt, de az egyszerűen nem jön. Az udvar népe nagy díszszel fogadja Boris herceget, aki azonban tulajdonképpen csak ál-Boris. Az igazi neve Max Heim, nemzetközi szélhámos, aki Blatz kollegájával együtt el akarja lopni a hercegnő világhírű ékszereit. Blatz az ál-Boris adjutánsa gyanánt szerepel és az ékszerekre való tekintettel, mindjárt szerelmi ostrom alá veti Magdát, a hercegnő lakosztály tákaritónőjét.

2. felvonás. A hercegnő egy beavatott udvarhölgye kíséretében szigorú inkognitóban ellátogat egy éjjeli mulatóhelyre, mert azt hallotta, hogy Szergiusz éjjelente itt tanyáz. Éppen bál van a hercegnő, akit senki sem ismer fel, sokat táncol egy osztrák fiatalemberrel, sőt belé is szeret. A fiú mulatság közben Stefánia bukására emeli a pezsgős poharat. Erre kiderül, hogy a fiú Szergiusz, az ismeretlen hölgy pedig Stefánia. A hercegnő parancsára a lázító és felségsértő Szergiuszt letartóztatják.

3. felvonás. Zsófia, Szergiusz barátja feleskarsza keresni fogoly barátját a palotában. Találkozik a hercegnővel. Beszélgetésük folyamán kiderül, hogy Szergiusz is szerelmes Stefániába. Stefánia végre is megtörik a fogoly Szergiusz büszkesége előtt és őt választja férjül. Akkor az öröm, hogy a hercegnő a leleplezett szélhámosoknak is megkegyelmez.

* **Brüsszeli vonósnegyes Aradon.** A világhírű művészársaság Aradon tartandó egyetlen hangversenye iránt, mely a közeli napokban lesz megtartva, példátlan az érdeklődés. A brüsszeli vonósnegyes művészetében a főváros közönsége kedden este gyönyörködött, a hangversenyről a fővárosi lapok a legnagyobb elragadtatással emlékeznek meg. Jegyek Klein könyvkereskedésében jegyezhetők elő.

* **Uj képkiallítás Aradon.** Az idei téli szezon, a művészi események tekintetében, igazán dicsőségre válik Aradnak. Az ország legkiválóbb művészemberei keresik fel városunkat, hogy bemutassák Arad műértő közönségének tehetségük legragyogóbb alkotásait, művésztük színét javát. Most Nagy Zsiga országos hírv festőművész érkezett Aradra és kiállította festményeit, a melyek egytől-egyig gyönyörű ihletett művészi alkotások. Nagy Zsiga, aki Munkácsy Mihálynak legkitünőbb tanítványa volt, oly sikerült és minden tekintetben művészi értékű festményekkel lép az aradi közönség elé, hogy biztosak vagyunk abban, hogy a publikum legnagyobb elismerését és az ezzel járó pártolást fogja kivívni. Nagy Zsiga tárlatának rendezését ma befejezte és holnap bemutatja a sajtó képviselőinek. Szombaton, holnapután este hét órakor a meghívott műpártolók tekintik meg a képkiallítást és vasárnap reggel díjtalanul megnyílik Weisz Leó szalonjában a nagyközönség számára is.

* **Szombaton nyílik meg az Apolló színház.** Aradon még sohasem fordult elő, hogy a közönség olyan nagy és lázas érdeklődéssel várja egy szórakozó hely megnyitását, mint az Apolló mozgófénykép színházat. Az Apolló eme díszkrét és elegáns színház a hó 3-án, szombaton délután 5 órakor tárja fel kapuit és ez alkalommal már a közönség gyönyörködhetik a fényes műsorban. Jövő hét kedden és szerdáján szenzációs Uránia-előadás lesz, amely elé már most nagy érdeklődéssel tekint a közönség. A budapesti Uránia tudományos színház összes darabjait ugyanis Aradon kizárólag csak az Apolló színház adja elő. Erre a körülményre különösen felhívjuk a közönség figyelmét.

* **Burmester Villy világhírű hegedűművész hangversenye december negyediken lesz a Fehér Kereszt szálló nagytermében.** Jegyek már csak igen csekély számban kaphatók Weisz Leó hangversenyirodájában.

* **Uj műsor az Urániában.** Pénteken új nagyszabású műsort mutat be az Uránia és ettől kezdve, az eddigi egy órás előadások helyett, több mint másfél órán át tartó előadásokkal szórakoztatja a színház a publikumot. Pédátlan eset ez nemcsak Magyarországon, hanem a külföldön is, ahol az előadások mindössze 30 percig tartanak, az országban pedig a leghosszabb műsor lejátszása sem tart tovább 45 percnél. Az Uránia színház eddig is vezetett a közönséggel szemben való nobilitásban, a jövőben pedig még több szórakoztatásról gondoskodik. Pár fillérért több mint másfél óráig tartó szórakozást nyújt, ami viszonzása a közönségnek az Urániával szemben tanúsított pártfogásáért. Az első bővített műsoron máris nagyszerű ujdonságok szerepelnek. A Projectograph részvénytársaság eredeti magyar felvételében új sorozatot mutat be a színház az utolsó napok aktualitásából, emellett a kinematografia legnagyobb ujdonságait adja az új műsor. Itt említjük meg, hogy általános kívánságra vasárnap újból előadásra kerül a Leánykereskedelem című kép, hogy a vasárnapi publikumnak is alkalma legyen a világhírű képet megismerni. 241

Rablógyilkosságot

kísérő mérnök.

— Rajtőy a gyémántgyűrű eladása körül. —

Távirati tudósítás.

Arad, december 1.

Különös rablógyilkossági kísérletről értesít beandunket fővárosi tudósítónk.

Hétfőn délután a Harmincad-utcában levő Silbermann és Társa cég ékszerüzletében megjelent egy ötven év körüli elegánsan öltözött ur és kijelentette, hogy egy brilliáns gyűrűt akar eladni. Az üzletben a tulajdonosok nem voltak jelen; csak Weidner Jozefin 26 esztendő elárúsító leány, aki az idegennek megmondta, hogy a vásárlás ügyében ő nem disponálhat, jöjjön tehát olyankor, amikor a főnökei az üzletben vannak.

Az idegen erre eltávozott, de később ismét visszatért és kérdezősködött a cég főnökétől, hogy megvennének-e egy brilliáns gyűrűt, mert egy barátja, aki a Hungáriában lakik, el akar egyet adni. Az ékszerész azt a választ adta neki, hogy addig nem nyilatkozhatik, amíg a gyűrűt nem látta. Erre az idegen elment, de bejelentette, hogy el fogja hozni a gyűrűt.

Ma délután ismét megjelent az üzletben, de megint olyan időben, mikor az elárúsító egyedül volt. Újra előhozakodott a gyűrűeladással, mire most sem kapott más választ, mint elsősorban. Az idegen azonban most nem távozott el, hanem nézegetni kezdte a kirakott tárgyakat és folytonosan azt próbálgatta, hogyan kerülhetne a leány háta mögé, az üzlet hátsó részébe, ahol a drágább ékszerek vannak felhalmozva. Ez azonban sehogyse sikerült neki. Mikor aztán látta, hogy kísérletezése hiábavaló, revolvert rántott és a leány felé lött, de a golyó szerencsére nem talált.

— Segítség, rabló, gyilkos! — kiabált a leány torkaszakadtából és kifelé futott. Az idegen eléje állott, de a megrémült leány rövid dulakodás után mégis kijutott az utcára. A revolveres férfi a leány után kifutott az utcára, ahol azonban a közelben poszoló rendőrszem a járókelők segítségével letartóztatta.

A merénylő férfit a rendőrségre szállították, ahol kijelentette, hogy Brikov Gusztáv 54, éves mérnök, belga alattvaló, aki annak idején a Vaskapu szabályozásához jött Magyarországra. Ott is dolgozott az Aldunánál, majd Brassóba költözött és azóta ott lakott. Budapestre tizenhat hónapja ezelőtt ment fel.

A merénylőt határozottan tagadta. Azt mondotta, hogy csak tréfált a leánnyal és a közben sült el a revolver, amelyben még négy töltést talált a rendőrség. Határozottan állította, hogy a gyűrűeladási história megfelel a valóságnak.

A rendőrség, miután az a gyanu merült fel, hogy a mérnöknek oinkostársa is van, két detektívvel kikísértette a Hungária kávéházba, ahol állítólag hét órára találkája volt a barátjával. Az állítólagos gyűrű tulajdonosnak azonban nyoma se volt a kávéházban.

A merénylő mérnököt a rendőrség letartóztatta.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	151
Nyomda	151

A Kinek

ismerettség híján

házasárra,
nevelésre,
üzletvezetésre,
könyvtárra,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vinszellésre,
körtészre,kulcsárra,
gazdaságyra,
szakácsnőre,
szobalányra,
házi- vagy
krodaszolgára
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége.**Aki**

bőrbeadni kíván

bírtort,
hársat,
vadászterü-
letet,kocsit,
lovat,
halászatot,
telket.**Aki**

eladni kíván

bortort,
szongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,Ésletet,
műhelyt,
lakást, stb.
vagy**Aki**mindenestét vétel vagy bérbevételei csál-
jából koresel;**Aki**valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbban ér csál, ha az**„ARADI KÖZLÖNY“**

kis hirdetősi

rovatát használja.

APRÓ HIRDETÉSEK.**Zálogházból**kiváltott arany, ezüst- és
gyémánt-árakat vesz és el-
ad **Farkas Streicher**
Arad, Tőkölly-tér I. 2074**Egy lengői**német származású 7 hónapos kan
vizsla kutya eladó. Megtekinthető
Lipót-utca 4c. 4396**Vidéken**jó forgalmu pékség más vállalat
miatt eladó. Több évre cukrázdá-
val is alkalmas, forgalmas helyen.
Cím a kiadóba. 4394**Állást keres**Ügyes gépirónó ki irodában már
alkalmazva volt. Cím a kiadóban.**Fényes mellékjövdelem.**A Standard életbiztosító társaság
aradi vezérügynöksége, Minorita-
palota I. emelet, jutalék és fixum
mellett ügyes és megbízható üz-
letszerzőket alkalmaz. 4387**Dessewffy-utca**5. számú ház eladó és két szobás
udvari lakás elköltözés miatt
azonnal kiadó. Személyesen lehet
értekezni a ház eladása ügyében
szombat estig a háztulajdonossal
ugyanott. 4386**Jutarsia**festésre és égetésre új genrefi fa-
diszmuáruk összes kellékekkel
megérkeztek. Bájos új dnások
megtekintésére érdeklődőket szíve-
sen látja vétel kötelezettsége nél-
kül, Krausz Paulin, Színházépület.
Telefon 511. 511**Koffmann Sándor**Arad, (színház-épület.) Női- és
leányfelöltők és téllkabátok a leg-
ujjába kivitelben érkeztek! Versen-
yen kívüli árak! 4268**Nőtlen raktáros.**Valamely gazdaságban használ-
ható mesterséghez értő nőtlen rak-
táros kerestetik gazdaságba, azo-
nali belépésre. Cím a kiadóhiva-
talban. 4000**A cigarettázik**használjon Progress szivarkahü-
velyt, 100 drb. 26 fill. 1000 drb.
K. 2.40. Egyedül kapható Ingusz I.
és Fia könyv- és papirkereskedé-
sében Arad, Andrassy-tér 16. és
Weitzer János-utca. 1651**Aki a Révai Nagy Lexikonát**megvenni óhajtja, attól átveszem
a már elavult Pallas Lexikont. A
Révai Lexikont részletfizetésre is
szállítom. — Veszek legmagasabb
árban egész könyvtárakat és hang-
jegyeket, 90,000 kötetes kölcsön-
könyvtár és 80,000 kötetes zenemű-
kölcsonzó intézet. Üzleti könyvek
gyári raktára. Kerpel Izso könyv-
és papirkereskedése, Aradon. 4071**Rum,**konyak, bor és egyéb üveg vig-
netták kaphatók Ingusz I. és Fia
könyv és papirkereskedésében
Arad, Andrassy-tér 16. 671

22824—1910. kh.

Hirdetmény.Arad szab. kir. város törvény-
hatósági bizottsága által 8382—
228—1897 sz. a. alkotott és kor-
mányhatóságilag jóváhagyott a
„cselédmenedékely“ létesítéséről,
a nő cselédek jutalmazásáról szóló
szabályrendelet 4. §-a értelmében
minden év végével is cselédjuta-
lom címén 400 koronát tevő 3díj és pedig I. 200 korona, II.
100 korona, III. 100 korona lesz,
az arra érdemes cselédek részére
kiadandó.Ezen jutalomdíjak elnyerése iránt
pályázhatnak 18 életévet betöltött
jó és hűséges magaviseletű, havi
vagy évi bér mellett szolgáló hely-
béli vagy idegen illetőségű nőcse-
lédek, kik kizárólag, vagy főleg
a házban vagy a család egyes
tagjainak szolgálatában Arad szab.
kir. város törvényhatósági terüle-
letén egyfolytában legkevesebb 3
éven át gazdájuk megelégedésére
szolgálnak, erkölcsileg kifogás alá
nem esnek és a cseléd beiratási
díjakat pontosan megfizették.Azon cselédekre nézve, kik a
beiratási díjfizetést elrendelő sza-
bályrendelet életbe lépte előtti, va-
gyis 1882 év előtt léptek szolgál-
latba s azóta változatlanul mindig
egy helyen szolgálnak, a beiratási
díj feltétele alól kivételnek.A jutalomdíjban már részesült
cselédnek újabb pályázata esetén
a korábbi jutalmazást megelőző
szolgálati idejében nem számítható.
A szolgálati idő tartományban be-
számítható az az idő is, melyet a
cseléd oly szolgálatban töltött el,
a mely szolgálat a cseléd tartó el-
halálózása miatt szűnt meg. A
díjak kiosztásának alapjául a szol-
gálati idő nagysága vétetik, el-
sősorban azok részesülnek tehát,
kik egy helyben leghuzamosabb
ideig szolgáltak. Egyenlő minőség
esetén összes szolgálati idejüket
véve Aradon legrégebben szolgál-
nak. Jutalomdíj elnyerése végett
december első napjától 15 napig
tartozik a cseléd gazdája vagy
gazdasszonya által kiállított bizo-
nyítvány, cselédkönyv és születési
anyakönyvi kivonata bemutatásamelletti a kapitányi hivatalnál sze-
mélyesen jelentkezni, ahol jelenté-
kezése ebbeli kérelme jegyző-
könyvbe vétetni fog. A szemé-
lyesen jelentkezett cseléd a kívánt
okmányok mellékleteivel kérel-
mét írásban is benyújthatja. Ké-
sőbb és idő előtt beérkezett kérvé-
nyek visszautasítottatni fognak. Ha
valamely évben a jutalmak egész-
ben vagy részben pályázat hiá yá-
ban vagy egyéb okok miatt ki
nem adhatók, a fennmaradt juta-
lomdíjak a következő évben ké-
rülnek kiosztás alá.

Arad, 1910. november 22.

Kapitányi hivatal.

Szalkai Arminné

himző és fehérnemű vállalata

Arad, Weitzer János-u. 13.

Női, férfi és gyermek kelon-
gyék készítése rövid idő alatt a
legfinomabb hozzávalókkal, első-
rendű kivitelben készülnek. 4091**Uri leányok**fehérnemű varráshoz és
himzéshez oktatásra fölvé-
tetnek.**Olvasóinkat****tisztelettel kérjük
hogy bevéásárlásaik-
nál a lapunkban ol-
vasott hirdetésre hi-
vatkozni sziveskedjenek****Vendéglősök és hentések figyelmébe!**Nagy-
mennyiségű**znaimi ecetes és vizes ugorka**

szállítványom érkezett, melyet igen jutányos áron hozok forgalomba. Kapható:

ifj. Honfy Jenőnél Arad, Edelsbacher-utca 20. szám.

3165—1910. tksz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A nagyhalmágyi kir. bíróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a tiszai gör. kel. hitközség végrehajthatónak, Krisán Absolon, Krisán Jov tiszai és Krisán Szalvina ócsi lakos végrehajtást szenvedők elleni 300 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, minek a folytán a nagyhalmágyi kir. járásbíróóság kerületében fekvő, és a tiszai 18. sz. tjkvben A. I. 1—27. sorszám alatt felvett ingatlanok B. 4., 5., 6. alatti hányadai 45 korona, a tiszai 18. sz. tjkvben A. + 1. sorsz. B. 4., 5., 6. alatti hányadai 45 korona, a tiszai 18. sz. tjkvben A. + 2. sorsz. B. 4., 5., 6. alatti hányadai 45 korona, az u. a. tjkvben A. + 3. sorsz. B. 4., 5., 6. alatti hányadai 45 korona, az u. a. tjkvben A. + 4. sorsz. B. 4., 5., 6. alatti hányadai 45 korona, az ugyan azon telekjegyzőkönyvben A. + 5. sorsz. B. 4., 5., 6. alatti hányadai 45 korona, az u. a. tjkvben A. + 6. sorsz. B. 4., 5., 6. alatti hányadai 45 korona, az u. a. tjkvben A. + 7. sorsz. B. 4., 5., 6. alatti hányadai 45 korona, az u. a. tjkvben A. + 8. sorsz. B. 4., 5., 6. alatti hányadai 45 korona, az u. a. tjkvben A. + 9. sorsz. B. 4., 5., 6. alatti hányad 45 korona, az u. a. tjkvben A. + 10. sorsz. B. 4., 5., 6. alatti hányad 45 korona, az u. a. tjkvben A. + 11. sorsz. a. B. 4., 5., 6. alatti hányad 45 korona, az u. a. tjkvben A. + 12. sorsz. a. B. 4., 5., 6. alatti hányad 45 korona, az ugyan azon tjkvben

A. + 13. sorsz. a. B. 4., 5., 6. alatti hányad 46 korona kikiáltási árban az 1910. évi december hó 10-én d. e. 9 órakor Tisza községi házában megtartandó nyilvános árverés alá fog kerülni az alábbi feltételek mellett.

1. Özv. Krisán Jánosné sz. Szima Kriska javára C. 4. alatt bekebelezett özvegyi szolgalmi jogot az árverés az 1881. évi 60. t. cz. 163. §-ának első bekezdése értelmében nem érinti.

2. Az ingatlanok a kikiáltási árban az 1908. évi XLI. t. cz. 26 §-ában megjelölt hányadain alul el nem adhatók és vevő a bánatpénzt az 1908. évi XLI. t. cz. 25. §. értelmében kiegészíteni köteles.

Árverezni kívánók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis a fent megnevezett ingatlan hányadok mindegyike u. a. egyenként 4 korona 50 fillért, a tiszai 18. sz. tjkvben A. + 13. sorsz. alatt foglalt ingatlan B. 4., 5., 6. alatti hányada után 4 korona 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. R. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállott elismervényt átszolgáltatni.

Nagyhalmágy, 1910. évi október hó 7-én.

Gálffy, s. k.
kir. járásbíró.

4385

Használt ólom megvételre kerestetik.

A borossebesi járás főszolgabirjától.

5225—1910. szám.

Pályázati hirdetés.

Az elhalálozás folytán megüresedett jószáshelyi körjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Az állással egybekötött évi javadalom a következő:

1. Készpénzfizetés	1400 korona.
2. Szénajárandóság váltásárára	90 korona.
3. Tüzifa járandóság	280 korona.
4. Körön belüli fuvarátalánya	80 korona.
5. Természetbeni lakás mellékhelyiségekkel, kerttel.	
6. Magánmunkálatok szabályrendeletileg megállapított díjai.	

Az 1888. évi I. tcik 6. §-ában, illetőleg 1900. évi XX. tcik 3. §-ában előirt minősítést és az eddigi alkalmaztatást igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvények hozzám a folyó évi december 14-ének déli 12 órájáig nyújtandók be. Az ezután beérkező pályázatokat figyelembe venni nem fogom.

A választást a folyó évi december 15-ének délelőtt 1/2 10 órájára tűzöm ki.

Borossebes, 1910. november 29-én.

Bolyos József,
főszolgabíró.

4383

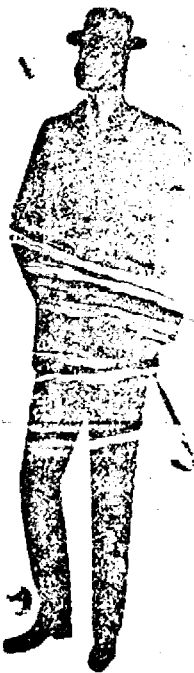
MALEK D.

ANGOL URI-SZABÓ ÉS KATONAI
EGYENRUHÁZATI MŰTERME

ANDRÁSSY-TÉR 5. SZÁM.

■ ■ LLOYD-PALOTA. ■ ■

Legizlésesebb ruhák remek szabással jutányos árban készítettnek.

Állandó nagy raktár elsőrendű minőségű bel- és külföldiszövegekben.

Vidéki meghívásra bármikor készséggel személyesen megyek.

Őszi és téli angol divatszövet ujdonságok óriási választékban megérkeztek.

Előnyös fizetési feltételek.

Dijmentes vasalás!

Aradi nyomdász és szövőtársaság könyvnyomdája,

Huzás már
folyó évi december 25-én.

Főnyeremény

egymillió kor.

Magyar jelzalog hitelbank konverzióális nyeremény kötvények.

Igérvények ára darabonként 12 kor.

Eladjuk a sorsjegyeket szoroson a napi árfolyamon, darabonként 142 koronáért készpénzfizetés vagy letétív ellenében, mely esetben 20 korona lefizetendő, a hátratókos összeg mérsékelt kamat megtérítése ellenében tetszés szerinti részletekben törleszthető.

Aradi Ipar és Népbank

pénzváltó üzlete

Fehér Kereszt szálloda épület.

Telefon 100. sz.

Telefon 100. sz.

Takarékpénztári és folyószámlai betétek.

Előlegek értékpapírokra. Mindennemű sorsjegyek, értékpapírok, érc és idegen pénzek vétele és eladása

Nyomatott Berger és Wirth budapesti festőgyárának festőkévé.